

Олексієнко В.В., Білаш С.М.

Полтавський державний медичний університет, м. Полтава, Україна

МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ СУДИН ЕПІТЕЛІЮ ЯСЕН ПРИ ТРИВАЛІЙ ДІЇ НА НИХ КОМПЛЕКСУ ХАРЧОВИХ ДОБАВОК

Актуальність. У ХХІ столітті постійно зростаючий попит на харчові продукти змушує виробників шукати різні способи прискорити виробництво і продовжити термін придатності своєї продукції. Використання харчових добавок є одним з основних способів, які допомагають виробникам вирішити ці проблеми. Основними функціями харчових добавок є запобігання псуванню продуктів харчування, покращення смаку та зовнішнього вигляду. Однак, на жаль, харчові добавки мають і негативні властивості, вплив яких ще не до кінця вивчений. Їх кількість у продуктах харчування суворо регламентується національним та міжнародним законодавством. Однак навіть при дотриманні допустимих норм регулярне вживання цих добавок може викликати алергічні реакції та патологічні зміни в органах людського організму.

Реакція людського організму на харчові добавки є суто індивідуальною. Хоча існують дослідження, що показують негативний вплив різних харчових добавок, мало досліджень було проведено щодо змін в організмі при одночасному вживанні декількох добавок. Тому питання вивчення морфологічних і функціональних змін в організмі, викликаних щоденним вживанням багатьох харчових добавок, є надзвичайно актуальним і важливим для забезпечення здоров'я населення не тільки нашої країни, а й людства в цілому.

Мета. Встановити морфологічні зміни в судинах епітелію ясен щурів при дії комплексу харчових добавок в експерименті.

Матеріали та методи. Дослідження було проведене на білих щурах, що утримувалися у стандартних умовах віварію Полтавського державного медичного університету. Тварини білі розподілені на 6 груп (1 контрольна (n=15) і 5 експериментальних груп (n=75)). У контрольній групі щурам перорально вводився фізіологічний розчин, при умові вільного доступу до питної води. Щурам із експериментальних груп перорально в один і той же час вводили суміш з 10% розчин нітриту натрію (Е 250), глутамату натрію (Е621) в дозі 20 мг/кг в 0,5 мл дистильованої води, Понсо 4R - в дозі 5 мг/кг в 0,5 мл дистильованої води один раз на добу, теж при умові вільного доступу тварин до питної води. В подальшому дослідження матеріалу проводилось за допомогою гістохімічного аналізу та комп'ютерного опрацювання статистичних даних.

Результати. Під час морфологічного дослідження було виявлено велику кількість змін в судинах слизової оболонки ясен щурів. Ці зміни стосувалися всіх

груп судин. На початковому етапі експериментального дослідження в сполучній тканині, що оточує мікросудини, визначається гіпергідратація її аморфної речовини. Це є першим етапом запальних процесів, що ведуть до змін у судинах і подальшому розвитку деструктивних процесів.

В проміжку між 4 та 8 тижнями експерименту основні показники судин (діаметр просвіту, товщина стінки і загальний діаметр) активно зменшувались. Це пояснюється запальними явищами, що панували в даний період. З 12 тижня активуються відновні процеси, що веде до повернення показників до значень контрольної групи. Але повноцінного відновлення і повернення до попередніх показників не відбулося.

Після 16 тижня спостереження зазначені вище показники не відновлюються до відповідних показників контрольної групи тварин. На мікроскопічному рівні в глибоких шарах слизової оболонки ясен візуалізуються чисельні групи мастоцитів в стадії дегрануляції і в стадії накопичення секреторних гранул. На нашу думку мастоцити відіграють визначальну роль у відновленні місцевої гемодинаміки, за рахунок дегрануляції секреторних гранул, які містять гепарин.

Висновок. Дане дослідження не тільки підтверджує, але й наочно демонструє негативний вплив харчових добавок на організм. Наші експерименти показують, які зміни відбуваються в результаті комбінованого впливу декількох добавок. Це важливо, оскільки більшість їжі, яку ми споживаємо, містить суміш різномірних харчових добавок.

Згідно цього, ми можемо рекомендувати дане дослідження до обговорення з практикуючими лікарями. Саме вони можуть спостерігати зміну тканин з плином часу і відповідно до цього розробляти методи лікування.

Ключові слова: морфологія, харчові добавки, ясна, судини, щури, екзогенні чинники.

**Поліщук Т.В., Шешукова О.В., Мосієнко А. С., Труфанова В.П.,
Бауман.С.С., Максименко А.І., Казакова К.С.**

Полтавський державний медичний університет, м.Полтава, Україна

ВПЛИВ ПАТОЛОГІЇ ЩИТОПОДІБНОЇ ЗАЛОЗИ НА СТОМАТОЛОГІЧНИЙ СТАН ПОРОЖНИНИ РОТА У ДІТЕЙ

Актуальність. Патологія щитоподібної залози, як наслідок дефіциту йоду, займає третє місце у списку 38 найбільш поширених неінфекційних захворювань відповідно до даних ВООЗ.